

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA.

Za czwarty kwartał 1855 od 1go października do ostatniego grudnia wynosi:

NA GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM dziennym i tygodniowym, i z ROZMAITOŚCIAMI:

dla odbierających	(w miejscu	:	:	:	:	3 złr. 45 kr.
	(poczta	:	:	:	:	4 złr. 30 kr.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austriacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Królestwo Polskie. — Rosya. — Turcya. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 24. września. Jego Excelencya pan Namiestnik mianował będącego do dyspozycyi kancelistę obwodowego, a obecnie aktuaryusza przy powiatowej komisji uwolnienia od ciężarów gruntowych Franciszka Olszewskiego aktuaryszem przy politycznym urzędzie powiatowym w Brodach.

Lwów, 21. września. Na mocy rozporządzenia wysokiego ministryum finansów z 13go września r. b. liczba 40.692/377 rozwiązują się z dniem 29. września 1855 expozytury finansowe w Tarnowie i Stanisławowie, jako też istniejące w Krakowie bióro spraw jurydycznych, i zacząwszy od dnia tego przechodzą czynności expozytury w Tarnowie (z wyjątkiem spraw odnoszących się do obwodu sanockiego) jakoteż czynności bióra Krakowskiego spraw jurydycznych do expozytury w Krakowie.

Expozytura w Krakowie jakoteż expozytura prokuratoryi finansowej w Czerniowcach, rozpoczną na zasadzie 11go paragrafu prowizorycznej instrukcyi służbowej dla prokuratury finansowej z 16go lutego 1855 (Dziennik rządowy ustaw państwa, zeszyt XI. nr. 34 z roku 1855) swą samodzielną od prokuratury finansowej niezawisłą czynność urzędową, a mianowicie pierwsza w Krakowskim okręgu administracyjnym, druga zaś w księstwie Bukowiny z dniem 29go września 1855.

Z tym samym dniem obejmuje lwowska prokuratura finansowa sprawy stanisławowskiej expozytury finansowej, a z expozytury tarnowskiej sprawy odnoszące się do obwodu sanockiego.

Lwów, 20. września. Uchwałą bukowińskiej c. k. komisji organizacyjnej w porozumieniu z bukowińskiem c. k. prezydum królewskiego rządu, są mianowani kancelistami przy mieszanych urzędach powiatowych w księstwie Bukowiny:

C. k. pensyonowany porucznik Fryderyk Baying do Suczawy, obwodowy kancelista Leon Brinkmann do Gurahomory, pisarz kameralnego urzędu Józef Illichmann do Solki. Kanceliści obwodowi: Mikołaj Wojniczki do Zastawny i Jan Borodajkiewicz do Wiśnitz, oficyał urzędu podatkowego Franciszek Komarnicki do Sadagóry, węgmaister Józef Berger do Suczawy, substyt. mandataryusz kameralny Andrzej Kuetzberger do Kimpolunga, pisarz urzędu kameralnego Karol Kloss do Radautz, pisarz ksiąg gruntowych Szymon Negruss do Serethu, kanceliści sądów gminy Mikołaj Nastasy do Kimpolunga i Jan Sokolian do Wiśnitz, substyt. kasyer miejski Bazyl Berliński do Serethu, pisarz urzędu kameralnego Ludwik Stokera do Solki, mandataryusz kameralny Józef Przysiecki do Kotzmann, mandataryusz Ignacy Renaux do Putilli, akcesista krajowego rządu Karol Dagonfski do Sadagóry, mandataryusz Jan Michalski do Sadagóry, pisarz urzędu kameralnego Jan Husiatyński do Radautz, aktuaryusz doniikalny Jan Luczyński do Solki, dyurnista przy c. k. rządzie krajowym Ignacy Owczarski do Zastawny, dyurnista przy c. k. expozyturze w Suczawie Wawrzyniec Balasiewicz do Suczawy, substyt. pisarz urzędu kameralnego Antoni Bogdanowicz do Kotzman, mandataryusz Jan Dobrzański do Waszkoutz i Julian Kobyłański do Gurahomory, substyt. mandataryusz kameralny Michał Romaszkan do Suczawy, mandataryusz Mikołaj Bilewicz do Kotzman i

Juliusz Löwe do Gurahomory, prowizor. dozorca straży finansowej Bazyl Balmosch do Putilli, c. k. feldwebel Mikołaj Retsey do Storozenetz, c. k. furyerowie Ferdynand Mikulik i Lambert Winter do Waszkoutz, dyurniści Izidor Popiel do Sadagury, Franciszek Jarzębecki do Radautz, Michał Stengacz do Dorny, Karol Hartmann do Zastawny i Adam Metzler do Storozenetz, nakoniec mandataryusz Bazyl Bojko do Radautz.

Sprawy krajowe.

Lwów, 24. września. Miasto Lwów, przejęte wdzięcznością ku Jego Excelencyi jw. Agenorowi hr. Gołuchowskiemu, za szczególniejsze względy i niespracowaną troskliwość o pomnożenie i wzrost Zakładów dobroczynnych, z których dla Miasta wieczysta sława, a dla mieszkańców jego wieczysta pomoc, opieka i ulga w cierpieniach została zapewnioną, pragnęło od dawna uczcić w połomne czasy pamięć wspomnianomyślnego Protektora swego, a wnukom po sobie przekazać ku czci Imię to, któremu dziś Sieroty, kalectwo i ubóstwo naszego miasta błogostawi, a każdy obywatel z chlubą wy-mawia.

Zebrani więc dnia 2. lipca r. b. na walną Radę obywatele miasta Lwowa, uchwalili przez aklamacyę jednomyślnie, upraszać przyzwolenia Jego Excelencyi pana Namiestnika, by zezwolił od Imienia Swego nazwać rozległy plac między Pełtwa a zachodnią stroną Teatru Skarbkowskiego, „**Placem Gołuchowskiego**“ i tym sposobem zespolić nierozłącznie wspomnienia świetnych Rządów swoich z dziejami Miasta naszego i w wieczystej potomnym przechować pamięci.

Doborem placu tego ku czci i pamięci Imienia Gołuchowskiego, chciało Miasto oraz stawić pomnik protektoratowi i opiece Jego Excelencyi nad Zakładem Drohowyżkim, iż go uratował od zguby i upadku, a dla ludzkości zabezpieczył urzeczywistnienie wielkiej fundacyi śp. hr. Skarbka, który cały swój majątek z teatrem poświęcił na instytut ubogich i sierót z powołaniem pomnożenia przemysłu i rękodzielnictwa w kraju.

Za przybyciem wczoraj Jego Excelencyi p. Namiestnika z Podola, nastąpiła dziś o 11. godzinie Inauguracya pomnika Imieniowi Gołuchowskiego, pod przewodnictwem p. Burmistrza w obec deputacyi Rady miejskiej, członków Magistratu lwowskiego i licznie zebranej publiczności. Po odsłonięciu napisów udała się deputacya do JE. p. Namiestnika z wręczeniem Dokumentu uchwalonej pamięci i z doniesieniem, że Inauguracya dokonana została. Jego Excelencya p. Namiestnik przyjmując Deputacyę z wdzięcznem podziękowaniem zapewnił Miastu pamiętną troskliwość Swoją ku wzajemnemu dobru wszystkich Obywateli i że przyczyniać się nie omieszka we wszystkim co wznieść pomyślność i wstawić może rodzinne miejsce na chwałę i pożytek kraju.

(Nowiny Dworu. — Względy Jego c. k. apost. Mości na Montenegro. — Przeniesienie mianowanych urzędników.)

Wiedeń, 22. września. Jego królewicz. Mość Arcyksiążę Albrecht przybył na zamek Weilburg pod Badenem.

— Wyjazd ces. ros. ambasadora księcia Gerczakowa do Warszawy miał nastąpić dzisiaj, gdy jednak Jego Mość Cesarz Rosyi zaniechał swą podróż do Królestwa Polskiego, przeto książę nie wyjeżdża teraz z Wiednia.

— Jego królewicz. Mość książę Karol Bawarski wyjechał dnia 17. b. m. w południe z Ischl do Salzburga.

— Jego Mość Cesarz, jak donoszą „Dnevníkowi Serbskiemu“, dał księciu Danitowi z Montenegro nowy dowód swej życzliwości. Jego Mość Cesarz rozkazał bowiem, ażeby dwóch młodych Czernogórców kosztem rządu austriackiego pobierało nauki teologiczne. Jak wiadomo, udzielił Jego Mość Cesarz kościołom w Montenegro znaczne wsparcia. Teraz mają być dla nich sprawione dzwony, które dotąd znajdują się w Cattaro, odstawiłone w krótkim czasie do Montenegro.

— Minister sprawiedliwości raczył przenieść, w okręgach krakowskiego i lwowskiego wyższego sądu krajowego, radcę sądu krajowego w Krakowie Antoniego Panoscha w tym samym charakterze do sądu obwodowego w Nowym Sączu; mianować radcę sądu obwodowego w Przemyślu i prokuratora państwa Edwarda Artzta, i radcę sądu obwodowego w Tarnowie Jana Wierzbickiego radcami sądu krajowego w Krakowie; przenieść radców sądu obwodowego, a mianowicie Seweryna Bachotte z Tarnopola do Przemyśla, Józefa Hryniewicza ze Złoczowa do Tarnopola, Leopolda Szydłowskiego z Nowego Sącza do Złoczowa, a Antoniego Schuitzel ze Stanisławowa do Nowego Sącza; nakoniec mianować przełożonego sądu powiatowego w Bochni Wicentego Danek radcą sądu obwodowego i prokuratorem państwa w Przemyślu, przełożonego sądu powiatowego w Wieliczce Jana Zadny, radcą sądu obwodowego w Stanisławowie a przełożonego sądu powiatowego w Piilźnie Michała Fiałkowicza, radcą sądu odwodowego w Tarnowie.

Ameryka.

(Zaciekłość stronnictw. — Wysadzenie kościoła katolickiego w powietrze. — Marynarka Brazylijska. — Zmiana rządu w Meksyku. — Sant-Ana odjechał.)

Dziennik *Courier des Etats Unies* donosi, że kościół katolicki we wsi *Sidney* (Ohio) wyleciał w nocy z 19. sierpnia w powietrze ze strasznym hukiem. Ze śledztwa okazało się, że wypadek ten jest skutkiem zbrodni, a którą opinia publiczna obwinia Knowthingów. Zbrodnia-to tem ohydniejsza, zwłaszcza że wysadzony kościół w powietrze znajdował się tylko o kilka kroków od kilku domostw mieszkalnych i szczęście jeszcze, że z tego pożar się nie wszczął.

— Z **Rio Janairo** donoszą z 6. sierpnia, że według sprawozdania, jakie złożono podczas tegorocznego zagajenia Izby ministrowi marynarki Paranhaos, a terażniejszemu ministrowi spraw wewnętrznych, składać się ma marynarka brazylijska na rok 1856 i 1857 z 50ciu okrętów uzbrojonych, między tem z 34 okrętów żaglowych i 16 parowców; razem z załogą 3564 majtków i 305 działami. W liczbie tych 16 paropływów znajduje się 6 okrętów śrubowych razem o sile 1770 koni.

Marynarka handlowa liczy 75 okrętów do podróży dalekich z 1070 majtkami, żegluga zaś wybrzeżna 1415 bark z przeszło 10.000 majtkami.

Veraeruz, 21. sierpnia. Spokojności nienaruszono tu podczas zmiany rządu. Rewolucyi nadano znaczenie proklamowaniem politycznego programu Alvareza, poczyniono w nim jednak niejakię modyfikacye, szczególnie co do kwestyi taryfy. Wyjazd eksprezidenta Santanny nastąpił bez niepokojów i rozlewu krwi, dzięki wojsku, które go odprowadzało. Odpłynął ztąd na meykańskiej fregacie „Iturbide“ do Hawany, zkąd się uda do Caracas, gdzie ma zamieszkać.

Hiszpania.

(Rozprószenie bandy. — P. Zayas ministrem uznany w Meksyku. — Regulamin dworu królowa uchwala.)

Madryt, 19. września. Kabecilla Juwany poległ w potyczce z wojskiem królewskim. Banda, którą dowodził, rozprószyła się.

Rząd meykański uznał dnia 6. sierpnia p. Zayas ministrem Dworu hiszpańskiego.

— Piszą z Madrytu z dnia 15. września: Królowa podpisała wczoraj w Eskuryale regulamin i urządzenie pałacu. Dotychczas niewiadome jeszcze szczegóły urzędzenia, ani nazwiska osób przeznaczonych do służby domu królewskiego. — Tyle tylko można prawie z pewnością domyślać się, że wydatki będą ile możności ograniczone; liczbę sług zmniejszono, a ministerium będzie wywierać bezpośredni wpływ na wybór osób. Oficerami domu królewskiego będą po większej części żołnierze znani z swych zasad liberalnych i powolni rządowi.

Anglia.

(Poczta londyńska: Wymiana jeńców. — Depesze generała Simpson oczekiwane. — Baraki do Krymu. — Napady Kafrów. — Pomoczenie kawalerji. — Pogłoska o wyprawie okrętów pod Neapol.)

Londyn, 19. września. Sekretarz admiralicyi ogłasza w dziennikach londyńskich, że doktor Easton i p. Sullivan, którzy w Hangoe dostali się w niewolę rosyjską, wymienieni zostali w Odesie dnia 18. b. m.

— Dziennik *Globe* spodziewa się, że pisemne depesze generała Simpson'a o zajęciu Sebastopola nadejdą już dzisiaj. Wiezie je major Leicester Curzon, jeden z wojskowych sekretarzy generała Simpson'a. — Temi czasy wysłano znowu do Krymu znaczną liczbę barak drewnianych. — Paropływ „Hydra“, który opuścił Kapstadt na dniu 5. lipca, przywiózł do Londynu wiadomość o strasnej rzezi spełnionej w głębi kolonii przyładkowej. Kafrowie wymordowali 35 rodziny osadników europejskich. Wielu krajano żyweem, a dzieci rzucano do kotłów z kipiącą wodą.

Znajdujący się w Anglii pułki kawalerji mają być równie jak krymskie pomnożone o dwa szwadrony. Zresztą słychać, że rząd ma zamiar urządzić na jednej ze stacyi morza śródziemnego nową rezerwę kawalerji, by w razie potrzeby wysłać ją na widowinę boju.

— Okręt „Calcuta“ o 84 działach zabrał znowu na pokład wszystkie wysadzone w Sheerness na ład działa i inne zapasy, i przybył d. 16. września do Portsmouth po dalsze rozkazy admiralicyi. Także i ten okręt wojenny ma jak słychać odpłynąć do Neapolu.

Francya.

(Poczta paryska: Powrót księcia Napoleona. — Abd-el-Kader przyjmowany u Cesarza. — Termin wystawy paryskiej. — Komenda wysp na Antyllach. — Anglików w Calais obchód zwycięstwa. — Audyencye i prezentacyi u dworu. — Minister pełnomocny neapolitański wyjechał. — Ogół wojsk posłanych do Krymu. — Członkowie kongresu statystycznego rozmawiają z Cesarzem w swoim języku.)

Paryż, 20. września. Słychać, że książę Napoleon na specjalne wezwanie Cesarza skrócił swą podróż do Anglii, gdzie miał zabawić najmniej trzy tygodnie. Jego cesarzew. Mość podróżował pod nazwiskiem hrabi Meudon.

— Abd-el-Kader był na osobnej audyencyi u Cesarza, który go przyjął ostatniego z pomiędzy osób czekających, ażeby tym dłużej mógł z nim rozmawiać. Emir wyłożył Cesarzowi smutne położenie swej rodziny, która mieszka pod namiotami w Brusie i narażona jest zwłaszcza przy często ponawiającem się trzęsieniu ziemi nie tylko na niewygody ale nawet niebezpieczeństwo życia. Cesarz łaskawie wysłuchał przedstawienia Emira i wyznaczył mu Damask na miejsce pobytu.

— Pomimo dość rozpowszechnionej pogłoski niebędzie wystawa powszechna trwać dłużej, jak po koniec października.

— Dekretem cesarskim z d. 29. sierpnia zniesione są urzędy komendantów wojskowych na wyspach Martinique, Guadeloupe i Reunion. Funkcyje komendanta wojskowego sprawować będzie odtąd gubernator lub z jego ramienia oficer lądowy lub morski najwyższy w randze.

— Na obchód zdobycia Sebastopola postanowili Anglicy mieszkać w Calais i w Saint Pierre kazać upiec całego wołu na placu Creve-coeur. Pieczeń ta rozdawana będzie porcyami między ubogich.

— *Monitor* donosi: Cesarz przyjmował na dniu 17. września monsiora d'Argenteau, arcybiskupa Tyru i byłego nuncjusza apostolskiego w Bawaryi. Vacconi, arcybiskup Nicey i nuncjusz stolicy apostolskiej przedstawiał go Jego Ces. Mości. Również przyjmował Cesarz księcia Bibesko, byłego hospodara Wołoszczyzny, i księcia Kantakuzeno, byłego kaimukana tego księstwa, dla których upraszał o audyencyę u Jego Cesar. Mości Mehemed Bej, nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister wysokiej Porty. Baron Hübner, nadzwyczajny ambasador i pełnomocny minister Cesarza Austrii miał tego samego dnia zaszczyt przedstawić Jego Mości Cesarzowi dwóch znakomitych cudzoziemców. — Książę Carini, pełnomocny minister Obojej Sycylii w Londynie, który za urlopem mieszkał jakiś czas w poblizu Paryża, odjechał temi dniami do Neapolu.

— Z Marsylii odpłynęło temi dniami: 11. pułk dragonów i 11. i 13. pułk infanterji. W ogóle wysłano już do Oryentu włącznie z wojskiem zebrany z Włoch i z Algieru, od początku wojny 275.000 ludzi.

— Cesarz dał się poznać temi czasy statystykom z nowej nieznaney dotąd strony swej wielkości i rozmawiał z każdym statystykiem, językiem jego naroda; z Anglikami po angielsku, z Hiszpanami i Portugalczykami po hiszpańsku i t. d. nawet z Niemcami jak zapewniają, po niemiecku.

Szwajcarya.

(Telegraf szwajcarski nocą nie idzie. — Stacje telegraficzne.)

Urzęda telegraficzne w Szwajcaryi kończą zwykle urzędowanie swoje o godzinie 9. wieczór. Nocne depesze przesłane być mogą tylko do Bazylei, Belinzony, Chaux de Fonds, Chur, Lausanne, Zofingen i Zurychu, lecz wnieść je należy przed 8½ godziną wieczór, i płaci się od nich należytość podwójną.

— Oprócz tego zaprowadzono niedawno we Francyi nowe stacje telegraficzne, a mianowicie w Morlaix i Reims.

Włochy.

(Ministerjum turyńskie przygotowuje memorandum w sprawach rzymskich i tokańskich. — Konsystoryum w oczekiwaniu biskupów francuskich odłożono. — Nabożeństwo dziękczynne.)

Turyń, 15. września. Chcąc nieustannie spory z Rzymem przedłożyć gabinetom zagranicznym w objaśniającym przeglądzie, pracuje p. Cibrario, minister spraw zagranicznych nad memorandum, które niebawem będzie przesłane wszystkim sardyńskim agentom dyplomatycznym za granicą; to samo ma nastąpić względem tokańskiej kwestyi spornej.

Rzym, 12. września. *Gazzett ufficiale di Venezia* donosi, że odbycie zapowiedzianego dawniej konsystoryum odłożono na dzień 27. b. m.; stało się to ze względu na oczekiwanych biskupów francuskich. Między prałatami zaproponowanemi ze strony Cesarza Francuzów odznacza się abbé Plantier uczonością i wymową kaznodziejską. Był po księdzu Lacordaire kaznodzieją kościoła Notre Dame.

— Wczoraj odprawiono w tutejszym kościele francuskim Te Deum za szczęśliwe odwrócenie zamachu na życie Jego Mości Cesarza Ludwika Napoleona, na którym był obecny francuski ambasador hrabia Rayneval i komendant załogi francuskiej w Rzymie, generał Allouveau.

Niemce.

(Rozstrzygnięcie, jak dalece zbrodnie na morzu, na lądzie mogą być karane.)

Berlin. Na posiedzeniu wyższego trybunału z dnia 12go b. m. była przedmiotem obrad kwestya zasadnicza: czyli okręt zbudowany w porcie pruskim na własność poddanych pruskich, jest także na oceanie częścią Prus?

Obżalowany był obwinionym o zamach na życie teścia swego podczas podróży z Ameryki do Europy w czerwcu r. z. na okręcie szczecińskim. Obwodowy sąd przysięgłych w Szczecinie skazał oskarżonego na mocy wyroku przysięgłych za zamach na życie na 20 lat więzienia w domu poprawy. W uzasadnieniu wyroku dowodzono, że okręt pruski jest niejako częścią państwa, a przeto kraju. Założony przeciw temu wyrokowi rekurs utrzymywał, co kto za granicą popełnił, tedy tego tak dalecey w własnym kraju winien, ile prawa własnego kraju przestąpił; okręt zaś pruski nie jest krajem, a oskarżony jest cudzoziemcem, a na oceanie nie mają wagi prawa karne krajowe.

Nadprokurator państwa Sethe dowiódł, że okręt pruski jest także na oceanie częścią państwa, a obżalowany lubo cudzoziemiec podpada karze za zbrodnię w kraju popełnioną. — Wyższy trybunał odrzucił rekurs.

Królestwo Polskie.

(Ułaskawienie. — Ogólne zgromadzenie właścicieli listów zastawnych.)

Donoszą z Warszawy z 16. września, że ogłoszono znowu złagodzenie kary jednemu ze skazaanych w r. 1848 za zbrodnię polityczną na ciężką robotę w kopalniach sybirskich. Ułaskawiony nazwiskiem Jan König, któremu opuszczono resztę 18 letniej kary, ma teraz pozostać w Syberji na zaludnieniu. — Dnia 15. odbyło się w Warszawie ogólne zgromadzenie właścicieli listów zastawnych towarzystwa kredytowego ziemskiego.

Rosya.

(Wrażenie po stracie Sebastopola. — Polegli i ranni jenerałowie. — Zapowiedź nadzwyczajna upadku Sebastopola. — Dziękczynno pismo cesarskie do armii krymskiej.)

Z Petersburga piszą do *Neu Pr. Ztg.* pod d. 11. września: „Przyzwyczailiśmy się tu uważać twierdze pontyńskie za niezdobyte; ale już w połowie czerwca zaczęli powątpiewać niektórzy znawcy, czy siła ludzka zdoła opierać się nadal tak niestychanie gwałtownym atakom? Od czasu, jak sprzymierzeni rozpoczęli na nowo regularne oblężenie, niewątpiliśmy, że Sebastopol prędzej lub później upadnie, nie dlatego, że artylerya zarzuciła go niestychaną masą zelaza, lecz dlatego, że rydel rozpoczął swe potajemne dzieło krecie. Ponieśliśmy okropne straty. Właśnie dowiadujemy się, że jenerałowie Chrulew i Jusufow polegli, Martineau i Żurów są ciężko ranieni, Kollen został pojmany, a Wojenkow, adjutant Cesarza ciężko raniony. Wiadomości te sprawiły wielki smutek, ale niezłamały odwagi.“

— Osobny dodatek do *Ruskiego Inwalida*, wydany na dniu 9. września późno wieczór, ogłosił w Petersburgu wiadomość o upadku Sebastopola, a mianowicie telegraficzną depezę księcia Górczakowa z 8go września 10 godz. wieczór, której sama forma już zapowiadała coś nadzwyczajnego, gdyż była adresowana jako „najniższy raport“ wprost do Jego Mości Cesarza.

Na dniu 11. zaś wydał Jego Mość Cesarz Alexander następujący rozkaz dzienny do armii rosyjskich:

„Długo, w rocznikach wojny może bezprzykładna obrona Sebastopola zwracała na siebie nietylko uwagę Rosyi, ale i całej Europy. Prawie od samego początku stanęli waleczni obrońcy tej twierdzy w rzędzie bohaterów, którzy przynieśli największy zaszczyt naszej ojczyźnie. Przez 11 miesięcy walczyła załoga Sebastopola z silnym nieprzyjacielem o każdą piędź ojczystej ziemi dokoła tego miasta, i każde jej dzieło odznaczało się dowodami najświetniejszej waleczności. Powtarzane czterokrotnie okropne bombardowanie, którego ogień nazywano słusznie piekielnym, wstrzęsło mury naszej twierdzy, ale niezdolało ani zachwiać ani umniejszyć dzielnej wytrwałości jej obrońców. Z nieograniczoną odwagą, z poświęceniem, godnym chrześcijańskich wojowników, pokonywali oni nieprzyjaciela lub ginęli niemyśląc nawet o poddaniu się. Ale i dla bohaterów są rzeczy niepodobne. Na dniu 8. b. m., gdy już odparto sześć daremnych szturmów, udało się nieprzyjacielowi opanować ważny bastyon Kornitowa, i naczelną komendant armii krymskiej, by oszczędzić kosztownej krwi spółwojowników, która w tem położeniu byłaby bez pożytku przelana została, zdecydował się przejść na północną stronę, zostawiając nieprzyjacielowi tylko krwawe gruzy. Przejęty szczerem żalem po stracie tylu walecznych wojowników, którzy swe życie poświęcili ojczyźnie, i korząc się z uszanowaniem przed wyrokiem Wszechmocnego, któremu niepodobalo się uwieńczyć ich czynów zupełnym skutkiem, uważam za święty obowiązek z tej strony, także i w tym razie oświadczyć walecznej załodze Sebastopola w imieniu Mojem i całej Rosyi najżywsze podziękowanie za jej niez mordowane usiłowania i za krew, którą przelała, broniąc prawie przez rok cały tych fortyfikacji, które w kilku dniach wzniesione zostały. Doświadczeni ci wojownicy, wstępując teraz napowrót w szeregi armii, dla której byli dotąd przedmiotem powszechnego uwielbienia, złożą bez wątpienia wkrótce nowe dowody cnót wojennych. Współ z nimi i za ich przykładem będą także wszystkie wojska nasze z tem samym nieograniczonym zaufaniem w Bogu, z tem samym najszczerzszym przywiązaniem do Mnie i do ojczyzny, zawsze i wszędzie stawiać czoło nieprzyjaciolom, którzy targają się na nasze świętości, na honor i całość naszej ojczyzny, a nazwa Sebastopola, któremu tyle cierpień zjednało nieśmiertelną sławę, i imiona jego obrońców pozostaną na zawsze wyrte w pamięci i sercach wszystkich Rosyan obok imion tych bohaterów, którzy zjednali sobie sławę na polach Półtawskich i pod Borodynem.“

Turcya.

(Założenie nowego obozu zimowego w Konstantynopolu.)

Semaphore zawiera list z Konstantynopola z d. 6. września, w którym donoszą:

„Za miesiąc skończy się kampania r. 1855, a już zakładają tu znowu obóz dla wojsk mających przetrzymać w Konstantynopolu. Przed ośmiu dniami przybyło kilku oficerów inżynieryi z Francji z poleceniem oglądać rozmaite miejsca na umieszczenie piechoty. Kawalerya w sile 10,000 ludzi będzie z pewnością umieszczona w obozie pod Mazlakiem i pod Daud Baszą.“ *Dziennik Constitutionnel* dodaje do tego doniesienia, że nie jest podobnem do prawdy, ażeby teraz jeszcze wysyłano z Francji 10,000 kawaleryi, gdyż nie łatwy jej transport; zdaje się przeto, że wspomniane doniesienie jest mylne.

Z teatru wojny.

Doniesienia z morza bałtyckiego.

(W stanowisku flot nie zaszła zmiana.)

Gdańsk, 21. września. Okręt „Vulture“ zawiął dziś do tutejszego portu, odpłynął z Nargen dnia 18. wieczór. Nieprzywozi nic nowego o wypadkach wojennych i dziś wieczór znowu powraca. W stanowisku flot nie zaszła żadna zmiana.

Doniesienia z nad czarnego morza.

(Poczta Odeska. — Przerazenie. — Opatrują twierdze. — Domyślne straty wojska. — Ranni jenerałowie. — Stan floty rosyjskiej jaki był przed wojną krymską. — Magazyny i zapasy Rosyjskie do Krymu.)

Z listu z Odesy z d. 11. z. m. donosi *Gazeta wojskowa*, że o zajęciu południowej strony Sebastopola dowiedziano się w tem mieście d. 9. i że wiadomość ta mocno przerażała; wojska przeznaczone do Krymu otrzymały rozkaz skoncentrować się pod Perekopem. W Odesie podwajają ostrożności wojskowe, spodziewając się odwiedzin floty sprzymierzonej. Równocześnie z powyższą wiadomością rozeszła się w Odesie wieść, że forty północne i cytadela zaopatrzają tylko odpowiedniemi załogami, wszystkie zaś do dyspozycji będące wojska mają się zebrać na Duvankot w Bakezi-Saraju. O stratach Rosyan obiegały tylko domysły; obliczono je wśród ostatniej katastrofy włącznie z poprzedzającym bombardowaniem na 12,000 ludzi; Osten-Sacken, Chrulew i szef sztabu jenerałnego, Kotzebue są ranni.

— *Mornig Post* podaje stan jaki był floty rosyjskiej na czarnym morzu przed wtargnięciem do Krymu, i oznacza na 107 żagli razem o 2200 działach. Między tem znajdowało się 14 okrętów liniowych, a mianowicie 5 i 120 działach, 8 o 84 działach, 1 o 80 działach; dalej 4 fregat o 60 działach, 6 wielkich i 6 mniejszych paropływów i t. d. Cokolwiek inaczej pisze o tem *Constitutionnel*. Podług niego składała się flota z 17 okrętów liniowych („12 Apostołów“, „Paryż“, „Trzech Świętych“, „Wielki książę Konstanty“ i „Włodzimierz“, razem o 120 działach; „Światosław“, „Rościsław“, „Ariel“, „Chabrik“, „Jaguidel“, „Selaphel“, „Trzech Hierarchów“, (Tre Światiteli,) „Warna“, „Gabriel“, „Cesarzowa Marya“ i „Czesme“ wszystkie po 84 dział); z 9 fregat i korwet, 12 większych i mniejszych paropływów, i 62 mniejszych statków. Ogółową sumę podaje ten dziennik także na 108 żagli o 2200 działach.

— Po zniszczeniu magazynów u wybrzeża morza azowskiego rozkazał rząd rosyjski zakładać główne magazyny w okolicy Perekopu. Magazyny te mają być tak znaczne, żeby wystarczyły na całą zimę, i żeby niepotrzebowano używać złych dróg do transportu. Dowozy odbywają się po największej części Dnieprem i drogą lądową do Perekopu. Magazyny znajdujące się w samym Krymie, mają być uważane tylko za filialne składy wielkiego magazynu w Perekopie. W ten sam sposób będą wysyłać do Krymu także amunicją, artykuły potrzebne do lazaretów polowych i t. p.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Londyn, 23go września. *Times* donosi z **Lisbony** pod dniem 6. b. m.: Jego Mość król Pedro objął na uroczystym zgromadzeniu Kortezów dnia dzisiejszego rząd kraju. Oświadczył, że pozostanie wiernym polityce dotychczasowego gabinetu i potwierdził ministrów. Wstąpienie na tron młodego króla powitał lud z entuzjazmem.

Nizza, 20. września. Ponawiające się oznaki wzniesienia niepokojów spowodowały rząd do ściślejszego nadzoru wybrzeży. Pogłoska jednak o pojawieniu się bandy 900 powstańców w okolicy Varu zdaje się być bezzasadną.

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 25. września. Spęd była rzeźnego na wczorajszym targu liczył 244 wołów, których w 12 stadach po 11 do 48 sztuk z Rozdołu, Bóbrki, Brzozdowic, Szczerca i Sokółki na targowicę przypędzono. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 237 wołów na potrzeb miasta i płacono za sztukę, którą szacowano na 12³/₄ kamieni mięsa i 1¹/₄ kam. łożu, 170r.; sztuka zaś,

mogąca ważyć 16 kamieni mięsa i 2 kamienie łożu, kosztowała 218r.45k. w. w.

(Ceny targowe w obwodzie żółkiewskim.)

Żółkiew, 18. września. Według doniesień handlowych podajemy średnie ceny zboża i innych foraliów, jakie były w pierwszej połowie b. m. na targach w Bełzie, Krystynopolu, Lubaczowie, i Żółkwi: korzec pszenicy 15r.—14r.—13r.—15r.28k.; żyta 9r.12k.—9r.30k.—11r.—9r.56k.; jęczmienia 7r.—8r.—8r.—7r.36k.; owsa 3r.—3r.12k.—6r.—4r.; hreczki 8r.—7r.—0—7r.44k.; kartofli 3r.—2r.30k.—4r.—3r.36k. Cetnar siana 1r.20k.—1r.20k.—48k.—1r.20k. Sag drzewa twardego 5r.—4r.—7r.—10r., miękkiego 4r.—3r.—6r.—8r.36k. Funt mięsa wołowego 5¹/₂k.—8k.—7k.—7¹/₂k. Garniec okowity 1r.50k.—1r.52k.—2r.30k.—4r.53k. m. k. — Kukurudzy, wełny i nasienia konicza nie było w handlu.

Kurs lwowski.

Dnia 25. września.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	21	5	25
Dukat cesarski	5	27	5	31
Półimperyal zł. rosyjski	9	10	9	14
Rubel srebrny rosyjski	1	46 ¹ / ₂	1	47 ¹ / ₂
Talar pruski	1	41	1	43
Polski kurant i pięciozłotówka	1	16	1	17
Galicyj. listy zastawne za 100 zr.	91	36	92	—
Galicyjskie Obligacje indem.	67	50	68	30
5% Pożyczka narodowa	79	10	80	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 21. września.

		za sto	w przecięciu
Obligacje długu państwa	5%	75 ⁵ / ₈	75 ⁵ / ₈
detto pożyczki narod.	5%	79 ⁵ / ₈	79 ¹¹ / ₁₆
detto z r. 1851 scrya B.	5%	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	—	—
Obligacje długu państwa	4 ¹ / ₂ %	66 ⁷ / ₈	66 ⁷ / ₈
detto	4%	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	—	—
detto	3%	—	—
detto	2 ¹ / ₂ %	37	37
Pożyczka z losami z r. 1834	—	—	—
detto	—	—	—
detto	—	—	—
detto	—	98 ¹ / ₈ 98	98 ¹ / ₁₆
Obl. wiedz. miejskiego banku	2 ¹ / ₂ %	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%	—	—
detto krajów koron.	5%	66 67 ¹ / ₂	66 ⁴ / ₈
Akcy bankowe	—	1040 1052 1048	1048
Akcy n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	—	—	—
Akcy kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	—	2030	2030
Akcy kolei żel. Glognickiej na 500 złr.	—	—	—
Akcy kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	—	—	—
Akcy kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.	—	—	—
Akcy Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	—	—	—
Akcy austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 złr.	—	463 ³ / ₄ 450	460
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 złr.	—	—	—
Renty Como	—	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 21. września.

		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	94 ¹ / ₂	94 ¹ / ₂ m.
Augsburg za 100 złr. kur.	114 114 ¹ / ₄	114 ¹ / ₈ uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 ¹ / ₂ fl.	113 113 ¹ / ₄ l.	113 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	82 ⁷ / ₈ 83 ¹ / ₈ 84	83 ¹ / ₂ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	— 1.	— 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	11-3 5 6	11-5 2 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	112 ³ / ₄	112 ³ / ₄ 2 m.
Marsylia za 300 franków	—	— 2 m.
Paryż za 300 franków	131 ⁷ / ₈ 132 132 ¹ / ₄	132 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	236 ¹ / ₈	236 ¹ / ₈ 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	20 ¹ / ₈ 1 ¹ / ₄	20 ¹ / ₈ Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 22. września o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam 94¹/₂. — Augsburg 114¹/₄. — Frankfurt 113¹/₂. — Hamburg 84¹/₄. — Liwurna 112. Londyn 11.7. — Medyolan 113. — Paryż 133.

Obligacje długu państwa 5% 75⁵/₈—75¹¹/₁₆. Detto S. B. 5% 88 — 89
 Detto pożyczki narod. 5% 79⁵/₈—79¹¹/₁₆. Detto 4¹/₂% 66⁷/₈—66⁷/₈. Detto 4% 60¹/₂ — 60¹/₂. Detto z r. 1850 z wypłatą 4% — —. Detto z r. 1852 4% — —
 — —. Detto Glognickie 5% 92¹/₄—92¹/₂. Detto z r. 1854 5% — —. Detto 3% 46¹/₂ — 46³/₄. Detto 2¹/₂% 37 — 37¹/₂. Detto 1% 15 — 15¹/₂. Obl. indemn. Niż. Austr. 5% 76 — 76¹/₂. Detto krajów kor. 5% 66¹/₂ — 72. Pożyczka z r. 1834 229 — 230 Detto z r. 1839 121¹/₂—121³/₄. Detto z 1854 98 — 98¹/₂
 Oblig. bank. 2¹/₂% 54 — 55. Obl. lom. wen. pożycz. r. 1850 5% 91 — 92. Akc. bank. z ujiną 1053-1060. Detto bez ujiną — —. Akcy bankowe now. wydania — —. Akcy banku eskomp. 87 — 87¹/₂. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 203³/₄ — 204. Wied.-Rabskie — —. Detto Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej 230 — 231. Detto Tyrnawskiej 1. wydania 18 — 20. Detto 2. wydania 25 — 30. Detto Edynbursko-Neusztadzkiej 90¹/₂—90³/₄. Detto żeglugi parowej 545 — 547. Detto 11. wydania —. Detto 12. wydania 518 — 520. Prior. obl. Lloyd'a (w srebrze) 5% 88 — 89. Północn. kolei 5% 82 — 83. Glognickie 5% 72 — 73. Obligacje Dun żeglugi par. 5% 78 — 80. Detto Lloyd'a 462 — 465. Detto młyna parowego wiedeń. 105 — 106. Renty Como 13³/₄—13⁷/₈. Esterhazego losy na 40 złr. 72³/₄ — 73. Windischgrätz losy 26 — 26¹/₄. Waldsteina losy 25¹/₂—25³/₄. Keglevicha losy 10¹/₄—10¹/₂. Cesarskich ważnych dukatów Agio 20⁵/₈ — 20³/₄

(Kurs pieniężny na giełdzie wiedeń. d. 22. września o pół do 2. po południu.)

Ces. dukatów stoplowanych agio 20⁵/₈. Ces. dukatów obrączkowych agio 20¹/₈. Ros. imperyały 9.16. Srebra agio 16¹/₄ gotówką.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 25 września.

Obligacje długu państwa 5% 75; 4¹/₂% —; 4% —; 4% z r. 1850 — 3% —; 2¹/₂% —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 121¹/₂. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —; Akcy bank. 1043. Akcy kolei półn. 204¹/₂. Glognickiej kolei żelaznej. —. Odenburskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 545. Lloyd —. Galic. l. z w Wiedniu —. Akcy niż.-austr. Towarzystwa eskomp. 87 a 500 złr. — złr.

Amsterdam 1. 2. m. 93¹/₂. Augsburg 113 l. 3. m. Genua — 1. 2. m. Frankfurt 112 l. 2. m. Hamburg 82¹/₂ l. 2 m. Liwurna —. l. 2. m. Londyn 10.58. l. m. Medyolan —. Marsylia 131. Paryż 131¹/₈. Bukareszt 241. Konstantynopol —. Smyrna —; Agio duk. ces. 17¹/₂. Pożyczka z roku 1851 5% lit. A. — lit. B. —. Lomb. —; 5% niż. austr. obl. indemn —; innych krajów koron. 65; renty Como —; Pożyczka z roku 1854 97¹/₁₆. Pożyczka narodowa 79¹/₁₆. C. k. austr. akcy skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 364¹/₂ fr.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 25. września.

Hr. Fredro Edward, z Bełzca. — Hr. Komorowski Piotr, z Bilinki. — Hr. Komorowska Matylda, z Krakowa — Hr. Komorowski Fran., z Łuczyc. — Hr. Drohojewski Józef, z Balia. — PP. Kolasiniński Maciej, c. k. radzca sądu kraj, z Sambora. — Obertyński Hen., z Wiednia. — Krzeczunowicz Ignacy, z Jaryczowa. — Baumann Ign., c. k. przełożony obwod., z Rawy. — Kozicki Mar., z Tarnopola.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 25. września.

Hr. Komarnicki Roman, do Złoczowa. — PP. Lewandowski Feliks, c. k. radzca sądu kraj., do Tarnopola. — Kołaczkowski Eug., c. k. przełożony obw., do Przemysła. — Zagórski Karol, do Tarnopola. — Brzowski Kaz., do Przemysła.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 24. września.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 6° Reaun.	Stopień ciepła według Reaun.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. wtana	327.89	+ 9.0°	89.5	zachodni sl.	pochmurno
2 god. pop.	326.82	+ 16.2°	64.9	" mier.	"
10 god. wie.	325.81	+ 11.4°	88.7	" sl.	"

T E A T R.

Dzisiaj: Przedst. pols.: „Pan Jowialski“.

K R O N I K A.

Na dniu 16go b. m. wydarzył się w Medyolanie tragiczny wypadek. W domu pewnego piekarza zebrało się około 8. godziny wieczorem bardzo wiele osób, by się modlić przed ozdobionym świetnie obrazem Madonny. Wielu z pobożnych udało się na drewniany ganek pierwszego piętra; zbyt słabe podpory załamały się, i 25 osób spadło na dziedziniec, z których wszystkie odniosły mniej więcej ciężkie uszkodzenia, a dwie umarły w krótkim czasie.

— Zmarły Władysław Montenegro Piotr II. wyraził życzenie w swym testamentcie, ażeby zwłoki jego pochowane zostały na szczycie góry Lovcen. Terazniejszy książę każe więc gwoli życzeniu swego poprzednika urządzić w zburzonym jeszcze za życia jego kościele na górze Lovcen grobowiec, przy któ-

rym będzie czuwać nieustająca straż z 4ma działami. Zwłoki zmarłego Władysławki będą z uroczystością przeniesione na miejsce spoczynku.

— W Manchester powzięto olbrzymi zamiar filtrować za pomocą wapna całą rzekę Medlock przy wyjściu jej z miasta, ażeby nie zapowietrzała domów wiejskich, leżących poniżej dzielnicy fabrycznej. Przepalane wapnem substancje dostarczałyby niezawodnie nader szacownego materiału do gnojenia i wracałyby tym sposobem część wydatków.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 39. Rozmaitości.